

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Zondag 1
Ochtenddienst

Broeders en zusters,

1. **Zingen : Psalm 67 : 1 en 3**
2. **Lezing van de wet**
3. **Zingen : Lied 402 : 2 en 4 (over de duivel die ons in zijn macht had)**
4. **Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
5. **Schriftlezing : 1 Korinthiërs 3**
6. **Zingen : Psalm 62 : 1 en 4 (**
7. **Tekst : Zondag 1**
8. **Zingen : Psalm 84 : 1, 3 en 4 (over Gods goedheid voor zijn volk)**
9. **Dankzegging en voorbede**
10. **Slotzang : Gezang 163**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

In het verleden is er kritiek op de catechismus geweest, die je vandaag de dag niet zo snel zo horen. *[Kritiek op HC]* Er gingen namelijk stemmen op de in de catechismus de mens teveel centraal staat. Dat werd dan onder andere geïllustreerd aan de hand van de eerste vraag van dit leerboek. Want er wordt niet begonnen met God, maar met de mens. In Nederlandse Geloofsbelijdenis begint met te belijden dat er één God is, een geheel enig en éénvoudig geestelijk wezen. Maar de catechismus vraagt naar de mens. En doet dat op een bijna Rotterdamse manier. *[Met de deur]* Hij valt gelijk met de deur in huis. Er is geen voorzichtig aftasten, maar vraagt gelijk naar onze enige troost in leven en sterven. Achter deze vraag zit een hele gedachtewereld. *[Troost nodig]* Onder andere de gedachte dat de mens troost nodig heeft. Dat hij in de ellende zit. Ook zit achter deze vraag een stuk onderzoek. Want de catechismus gaat ervan uit dat er in deze wereld maar één troost te vinden. *[Eén troost]* Er is blijkbaar niet een heel arsenaal aan dingen waar men troost in kan vinden, maar er is er maar één. En verder is de inzet ook gelijk zo hoog mogelijk, want er wordt maar niet gevraagd waar je als mens tijdens je leven troost in kan vinden. *[Leven & Sterven]* Nee, het sterven wordt er ook gelijk in betrokken. En daarmee staat de boel gelijk op scherp. Want is er wel troost te vinden in het sterven? De catechismus stelt gelijk de grote levensvraag: wat is uw enige troost in leven en sterven?

Hebben we eigenlijk troost nodig? Het leven is toch mooi? Het voorjaar zoals zich dat nu ontpopt is toch schitterend? En is er niet ontzettend veel moois om van te genieten? Zeker, er is ontzettend veel om van te genieten. *[Troost nodig]* Maar over al die vreugde hangt toch ook altijd een schaduw. De schaduw van de dood, die ons laat weten dat er aan al dat moois ooit een einde komt. En ook is er de schaduw van de zonde. De zonde waardoor we als mensen al dat moois nogal een kapot maken. De zonde waardoor we aan de ene kant wel zeggen dat we moeten liefhebben, en aan de andere kant er soms zo weinig liefde in ons hart is.

[Onmacht] Want dat kent u vermoedelijk toch ook? Dat je zegt dat we allemaal de liefde moeten nastreven. Dat je dat ook tegen jezelf zegt. Maar dat je, als je je hart onderzoekt, soms moet concluderen dat het met die liefde helemaal niet zo goed gesteld is. Je wilt een liefdevol mens zijn, maar soms zit je van binnen vast in zelfbeklag of frustratie.

In teleurstelling en bitterheid. En dan is er van liefde soms weinig sprake en moeten de mens die het belangrijkste voor ons zijn het ontgelden. Wat toch een van de meest verdrietige dingen in deze wereld is.

En in die werkelijkheid klinkt dan de vraag naar onze enige troost in dit leven en in het sterven. En het verrassende antwoord is dan dit: mijn troost, mijn houvast, mijn rustpunt in dit leven is dat ik niet het eigendom ben van mezelf, maar van mijn trouwe Heiland Jezus Christus. Ik bedien u dan ook vanmorgen de blijde boodschap van Jezus Christus onder het volgende thema:

[Thema] **Mijn troost is dat ik het eigendom van Jezus Christus ben.**

Want in Jezus Christus:

- 1. ben ik een vrij mens,**
- 2. ben ik een geborgen mens,**
- 3. ben ik een nieuw mens.**

[Punt 1] **We zullen dus eerst zien dat we in Jezus Christus vrije mensen zijn.** Jongens en meisjes, dit lijkt toch wel een vreemde gedachte. *[Hoezo vrij]* Als iemand tegen je zou zeggen: ‘Jij bent van mij, je bent mijn eigendom’, zou jij dan het gevoel hebben dat je vrij bent? Nee, toch? Eerder zul je het tegenovergestelde gevoel hebben, dat je juist niet vrij bent. Want ‘vrij zijn’ betekent toch zoets als kunnen doen waar jij zin in hebt. En hoe kun je nog doen waar je zelf zin in hebt, als je het bezit bent van iemand anders?

Daarom zijn er ook allerlei mensen die geen christen willen zijn. Die zeggen dat ze zelf willen bepalen wat ze met hun leven doen. En als ze van Jezus Christus zijn, dan kan dat niet. En voor een deel hebben ze gelijk. Want als je het eigendom bent van Jezus Christus, dan kun je maar niet doen waar je zin in hebt. Dan mag je niet vloeken, dan mag je niet kwaad spreken over anderen. Dan verwacht de Here Jezus dat je trouw naar de samenkomsten in de kerk gaat. En ga zo maar door.

[Bestaat?] Maar de mensen vergeten die zeggen dat ze vrij willen zijn, vergeten dat geen mens echt vrij is. Volledige vrijheid bestaat niet. Zo hebben we als mensen eten en drinken nodig. Als we jong zijn hebben we mensen nodig die voor ons zorgen en ons beschermen. Een baby is helemaal afhankelijk van zijn vader en moeder of andere verzorgers. Hij heeft geen keuze. Ook zitten we allemaal in een lichaam dat ziek kan worden. We zitten in een lichaam dat in de loop van de tijd verouderd en zal sterven. Som-

mige denkers hebben het lichaam daarom wel eens aangeduid als een kooi waarin de mensen gevangen zit.

[Andere mensen] Maar dat is niet het enige. Er zijn er ook allerlei mensen om ons heen. Mensen die ons leven mooier en fijner maken, maar ook mensen die ons leven moeilijk en zwaar maken. Misschien is dat niet hun bedoeling, maar het gebeurt wel. We zijn met andere mensen verbonden en wie dat precies zijn, is lang niet altijd onze keuze. Wie je vrienden zijn, kun je zelf bepalen. Maar wie je broers of zussen zijn niet. Wie je burens zijn niet. Wie je collega's zijn niet. Wie je klasgenoten zijn niet. Heel vaak valt er voor ons niets te kiezen.

[Menselijke behoeften] Maar onze vrijheid wordt niet alleen beperkt doordat we een lichaam hebben, doordat we vaak de mensen om ons heen niet kunnen uitkiezen en omdat we vaak afhankelijk zijn van anderen. Maar we zijn vaak ook gevangenen van onszelf, van processen die zich in ons eigen hart afspelen. We hebben het nodig dat mensen ons liefhebben en dat wij mensen liefhebben. We hebben het nodig dat we ons waardevol voelen. We zoeken als mensen allemaal naar geluk. Niemand uitgezonderd. Daar zitten we in gevangen. Dus niemand is vrij.

[Zonden] En dan hebben we het nu alleen nog maar over dingen gehad die de meeste mensen zullen erkennen, waar je geen christen voor hoeft te zijn. Maar er is natuurlijk nog meer aan de hand. Geen mens die geboren wordt is van zichzelf. Hij komt als een mens op aarde die onderworpen is aan de zonden. Geen mens kan zich onttrekken aan de krachten van egoïsme en zelfzucht die in zijn binnenste zich laten gelden. Je kunt je voornemen om de mensen die het belangrijkste voor je zijn nooit pijn te zullen doen, maar niemand ontkomt eraan dat hij ze toch pijn doet. Van nature zijn we in de macht van de duivel. En daarom ontkomen we er niet aan mensen die belangrijk voor ons zijn pijn te doen. Daarom ontkomen we er niet aan dat allerlei zondige gedachten en verlangens in ons hart opkomen. Daarom ontkomen we er niet aan kwetsende en ondoordachte woorden te spreken. Daarom ontkomen we er niet aan dingen te doen die slecht, verkeerd en kwetsend zijn. Als dat geen gevangenschap is, dan weet ik niet wat het wel is. Niemand is vrij vanwege de macht van de duivel en de zonden.

Maar, jongens en meisjes, als Jezus Christus je vrijkoopt uit de macht van de duivel, dan wordt je hele leven anders. Want dan is de duivel niet meer degene die de baas over ons leven is. Maar Jezus Christus. We zijn dus altijd van iemand. *[Het eigendom]* We

zijn of van de duivel of van Jezus Christus. En is het nu erg om het eigendom van Jezus Christus te zijn? Als jij altijd al een hond hebt willen hebben en je ouders hebben tegen je gezegd dat je daar dan maar voor moet sparen. En je hebt vijf jaar lang al je zakgeld opzij gelegd om uiteindelijk die hond te kunnen kopen. Hoe zul je dan met die hond omgaan? Zul je hem schoppen en slaan? Zul je geen eten voor hem kopen en geen water voor hem neerzetten? Nee, natuurlijk niet! Je zult zo goed mogelijk voor het beestje zorgen. Je zult hem alles geven wat hij nodig heeft. En is dat hondje nu zielig omdat het van jou is?

[Kostbaar eigendom van JChr] Zijn wij dan wel zielig, omdat we niet van de duivel zijn maar van de Here Jezus? Heeft Hij met geld voor ons betaald? Nee, hè? Hij heeft met zijn kostbaar bloed betaald. Hij is gestorven om ons te kunnen kopen. Als iemand zoveel voor ons heeft over gehad, dan zijn we blijkbaar ook heel waardevol voor Hem. En als iets zo waardevol is, dan zul je er toch ook heel goed voor zorgen. Wie het eigendom is van de Here Jezus is verlost van de macht van de duivel. Die is ook verlost van de straf die hij door zijn zonden verdiend heeft. Dat in de eerste plaats.

[Punt 2] **We zullen in de tweede plaats zien dat we in Jezus Christus geborgen mensen zijn.** Maar het is één ding om vrijgekocht te worden. Een fantastisch en onvoorstelbaar iets. Maar net zo belangrijk als bevrijd worden is het om vrij te blijven. Want een gevangene zijn is erg. Maar het is nog erger om vrij geweest te zijn en dan opnieuw in de macht van de duivel te vallen. Dus de Here Jezus heeft ons maar niet onze vrijheid gegeven om ons daarna aan ons lot over te laten. *[JChr zorgt]* Nee, het is het verlangen van onze Heer om ons te dicht bij Zich te houden. Hij heeft ons gered opdat we onze vrijheid terugvinden in het leven met God. Want daar zijn we voor geschapen. En we mogen weten dat onze Heer Jezus Christus die zo'n hoge prijs voor ons heeft betaald, over ons waakt.

Want, zo belijden we, de Here Jezus bewaart mij zo, dat zonder de wil van mijn hemelse Vader geen haar van mijn hoofd kan vallen. Ja zelfs zo, dat alles dienen moet tot mijn heil. Dat woord 'heil' betekent zoiets als 'redding' en 'geluk'. God laat alles dienen tot mijn geluk en redding.

[Niet altijd] Dat is een prachtige belijdenis, maar niet altijd zo eenvoudig om te geloven. En daarvoor hoeven we niet de wereld over te reizen naar rampgebieden. Al roept het lijden en de ellende daar ook vragen op. Maar we kunnen eenvoudig in de gemeente

blijven waar de diverse leden te maken hebben met ernstige ziekte. Dat roept natuurlijk de vraag op waarom de Here deze dingen laat gebeuren. En daar is het nodige over te zeggen. Nog niet zo lang geleden heb ik een aantal preken over het lijden in ons midden gehouden. We hebben toen gezien dat we vaak geen antwoord krijgen op de vraag naar het 'waarom'.

Maar dat betekent niet dat de Here ons maar een beetje aan laat tobben en wel ziet wat er van ons terecht komt. De Here Jezus heeft gezegd dat iedere haar op ons hoofd is geteld en dat er niet een ter aarde valt tegen de wil van onze hemelse Vader. Dat leert ons dat onze liefdevolle Vader erbij is als het ons goed gaat, maar ook als we in de nood zitten. En als we in nood zitten dan is Hij er om ons te beschermen. Niet dat we dan niet vreselijk ziek kunnen worden. Niet dat er dan geen grote ellende in ons leven kan komen. Maar wel zo dat de Here het uiteindelijk mee laat werken tot ons geluk en onze redding. *[Onze hemelse Vader]* Want als de Here ons leven in de moeite en druk brengt, dan is dat om ons nog meer te leren ons leven los te laten en alles in zijn goede vaderhanden te leggen. Zodat we leren om nog meer ons geluk en onze rust te vinden in het feit dat we het kostbaar eigendom zijn van onze Heer Jezus Christus. Dat gaat zelden zonder strijd. Daar kan eerst boosheid en frustratie bij ons zijn. Daar kunnen bij ons zelfs verwijten klinken aan het adres van de Here. Waarin we laten doorklinken dat God zich moet vergissen. Wat natuurlijk niet het geval is, maar het is de enige logische verklaring die wij kunnen bedenken. Maar door deze strijd, door deze pijn heen, mogen we dan toch de liefde en zorg van de Here zien. De Here die ons draagt en helpt. Die Here die ons echt niet vergeet, maar voor ons zorgt. Die zorgt voor het kostbaar bezit van zijn Zoon en die niet wil dat zijn werk zonder vrucht en vreugde blijft. Daarom mogen we ons als het kostbare bezit van de Zoon van God veilig weten onder de zorg van zijn liefhebbende Vader. Dat in de tweede plaats.

[Punt 3] **In de derde plaats zullen we zien dat we in Jezus Christus nieuwe mensen zijn.** Willen we werkelijk vrij kunnen zijn, dan zal er natuurlijk ook wat moeten gebeuren met die boze krachten die in ons hart aan het werk en die de oorsprong zijn van onze zonden. *[Frustratie]* Hoe ouder een mens wordt, hoe meer het frustreert dat je nog altijd zonden doet. Hoe meer het frustreert dat die boze krachten nog altijd in je werkzaam zijn. En hoe meer je troost put uit het feit dat je niet het eigendom bent van jezelf of van de duivel. Want dan kwam er helemaal niets van je leven terecht. O, misschien zouden

we nog wel een mooie carrière maken of door de mensen geprezen worden. Of veel geld verdiend hebben. Maar ons leven zou geen blijvende voldoening geven, omdat je daar niets van mee kunt nemen als je sterft. Het biedt misschien enige troost in dit leven, maar het biedt geen troost in het sterven. Want wat heb je aan een stapel geld als je niet kunt liefhebben? De belangrijkste dingen in dit leven zijn helemaal niet voor geld te koop. Liefde, trouw, toewijding, barmhartigheid, betrokkenheid, tevredenheid, kunnen genieten van de kleine dingen. Dat is allemaal niet te koop. *[Belangrijkste dingen]* Dat is alleen maar te krijgen door genade. En daarvoor moet de ontevredenheid, boosheid, frustratie, egoïsme en zelfzucht uit ons hart worden verdreven. Dat kan geen mens van zichzelf. Als een mens het in zijn eigen kracht zoekt, dan loopt hij alleen maar nieuwe frustraties op. Want ieder mens struikelt uiteindelijk toch weer. Maar wie het eigendom van Jezus Christus is, die is met Christus gestorven en opgestaan. Die mag door de kracht van de Heilige Geest die in hem of haar leeft, een nieuw leven beginnen. Die wordt opnieuw geboren. Die mag in zijn leven gaan ervaren dat de liefde meer en meer bezit van hem gaat nemen. O, niet langs een altijd opklimmende lijn. De lijn gaat ook wel eens naar beneden. Dan ervaren we opnieuw hoe zwak we van onszelf zijn en hoe zondig we van onszelf zijn. En hoe groot het wonder is dat Christus voor mijn zonden is gestorven. En hoe hard ik het nodig heb om getroost te kunnen leven, dat ik het eigendom van Jezus Christus ben. Want als ik dat niet was, dan was ik verloren. Dan had ik geen troost als ik moet sterven, maar ook geen echte troost in dit leven nu. Maar nu ben ik getroost. Ook al loop ik soms hard tegen mezelf aan. Ook al loop ik soms hard tegen anderen aan. Ook al is daar de onafwendbare dood. Ook al is daar ziekte en ander verdriet. *[Kostbaar bezit]* Want ik weet, dat ik het kostbaar eigendom van Jezus Christus ben. Hij die zoveel liefde en passie ook voor mij had, dat Hij ook mij heeft vrijgekocht uit de macht van de duivel. Die ook voor mijn hopeloze zonden heeft betaald en zelfs voor de zondige aard waarmee ik me hele leven lang zal worstelen. Die Christus, die goede Herder, is mijn hoop, mijn troost en houvast. Hij maakt alles anders en zet alles in dit leven in een nieuw licht. Hij verdrijft de duisternis van de dood die over dit leven en deze wereld ligt en laat er het licht van God schijnen. Ja, er is niets beters dat een mens kan overkomen dan het kostbaar eigendom worden van Jezus Christus.

Amen